

Folketingets Europaudvalg
Christiansborg, den 14. november 2001
Europaudvalgets sekretariat

Til
udvalgets medlemmer og stedfortrædere

**Betænkning om Kommissionens grønbog:
På vej mod en europæisk strategi for
energiforsyningssikkerhed**

Til orientering fremsendes betænkning om Kommissionens grønbog:
På vej mod en europæisk strategi for energiforsyningssikkerhed.
KOM (2000)769.

Med venlig hilsen

Irli Plambeck

EUROPA-PARLAMENTET

1999

2004

Mødedokument

ENDELIG
A5-0363/2001

17. oktober 2001

BETÆNKNING

om Kommissionens grønbog: På vej mod en europæisk strategi for
energiforsyningssikkerhed
(KOM(2000) 769 – C5-0145/2001 – 2001/2071(COS))

Udvalget om Industripolitik, Eksterne Økonomiske Forbindelser, Forskning og
Energi

Ordfører: Giles Bryan Chichester

INDHOLD

	Side
PROTOKOLSIDE.....	4
FORSLAG TIL BESLUTNING	5
BEGRUNDELSE	17
UDTALELSE FRA UDVALGET OM MILJØ- OG SUNDHEDSANLIGGENDER OG FORBRUGERPOLITIK	22

PROTOKOLSIDE

Med skrivelse af 1. december 2000 fremsendte Kommissionen sin grønbog: På vej mod en europæisk strategi for energiforsyningssikkerhed (KOM(2000) 769 – 2001/2071(COS)) til Parlamentet.

På mødet den 2. maj 2001 meddelte Parlamentets formand, at denne grønbog var henvist til Udvalget om Industripolitik, Eksterne Økonomiske Forbindelser, Forskning og Energi som korresponderende udvalg og til Udvalget om Økonomi og Valutaspørgsmål, Udvalget om Retlige Anliggender og det Indre Marked, Udvalget om Miljø- og Sundhedsanliggender og Forbrugerpolitik og Udvalget om Regionalpolitik, Transport og Turisme som rådgivende udvalg (C5-0145/2001).

På mødet den 9. januar 2001 havde Udvalget om Industripolitik, Eksterne Økonomiske Forbindelser, Forskning og Energi valgt Giles Bryan Chichester til ordfører.

På møder den 28. maj, 21. juni, 11. juli, 28. august, 12. september, 10. oktober og 16. oktober 2001 behandlede udvalget udkastet til betænkning.

På sidstnævnte møde vedtog det forslaget til beslutning (for: 42; imod: 3).

Til stede under afstemningen var: Carlos Westendorp y Cabeza (formand), Peter Michael Mombaur (næstformand), Giles Bryan Chichester (ordfører), Regina Bastos (for Renato Brunetta), Guido Bodrato, Massimo Carraro, Gérard Caudron, Concepció Ferrer, Francesco Fiori (for Umberto Scapagnini), Colette Flesch, Glyn Ford, Neena Gill (for Norbert Glante), Alfred Gomolka (for Christos Folias), Lisbeth Grönfeldt Bergman (for Marjo Matikainen-Kallström), Roger Helmer, Juan de Dios Izquierdo Collado (for Elena Valenciano Martínez-Orozco, jf. forretningsordenens artikel 153, stk. 2), Anne Elisabet Jensen (for Nicholas Clegg, jf. forretningsordenens artikel 153, stk. 2), Hans Karlsson, Bashir Khanbhai (for Paul Rübig), Wolfgang Kreissl-Dörfler (for Myrsini Zorba), Hans Kronberger (for Daniela Raschhofer, jf. forretningsordenens artikel 153, stk. 2), Helmut Kuhne (for Harlem Désir), Werner Langen, Rolf Linkohr, Erika Mann, Eryl Margaret McNally, Angelika Niebler, Giuseppe Nisticò (for Jaime Valdivielso de Cué), Reino Paasilinna, Wilhelm Ernst Piecyk (for François Zimeray, jf. forretningsordenens artikel 153, stk. 2), Elly Plooi-j-van Gorsel, John Purvis, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Imelda Mary Read, Mechtilde Rothe, Christian Foldberg Røvsing, Jacques Santer (for Michel Hansenne), Konrad K. Schwaiger, Esko Olavi Seppänen, Claude Turmes (for Nelly Maes), W.G. van Velzen, Alejo Vidal-Quadras Roca, Dominique Vlasto, Anders Wijkman og Olga Zrihen Zaari.

Udtalelsen fra Udvalget om Miljø- og Sundhedsanliggender og Forbrugerpolitik er vedføjet denne betænkning; Udvalget om Retlige Anliggender og det Indre Marked vedtog den 24. april 2001 ikke at afgive udtalelse, Udvalget om Regionalpolitik, Transport og Turisme vedtog den 25. april ikke at afgive udtalelse og Udvalget om Økonomi og Valutaspørgsmål vedtog den 13. september 2001 ikke at afgive udtalelse.

Betænkningen indgivet den 17. oktober 2001.

Fristen for ændringsforslag til denne betænkning vil fremgå af forslaget til dagsorden for den mødeperiode, hvor den skal behandles.

FORSLAG TIL BESLUTNING

Europa-Parlamentets beslutning om Kommissionens grønbog: På vej mod en europæisk strategi for energiforsyningssikkerhed (KOM(2000) 769 – C5-0145/2001 – 2001/2071(COS))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Kommissionens grønbog (KOM(2000) 769 – (C5-0145/2001))¹,
 - der henviser til Kommissionens hvidbog om energipolitikken i Den Europæiske Union (KOM(1995) 682)²,
 - der henviser til konklusionerne fra Rådets møde den 14.-15. maj 2001 om industri og energi,
 - der henviser til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg³,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 47, stk. 1,
 - der henviser til betænkning fra Udvalget om Industripolitik, Eksterne Økonomiske Forbindelser, Forskning og Energi og udtalelse fra Udvalget om Miljø- og Sundhedsanliggender og Forbrugerpolitik (A5-0363/2001),
- A. der henviser til, at Kommissionens grønbog ikke indeholder detaljerede bottom up-scenarier vedrørende den fremtidige energiefterspørgsel i EU,
- B. der henviser til, EU er afhængig af import af 50% af sin energi (49% i 1998), og at dette tal forventes at stige til 71% inden 2030, hvis der ikke handles; imidlertid er afhængighed af importerede energiprodukter ikke i sig selv et afgørende kriterium for forsyningssikkerhed, men skal suppleres med andre kriterier som ressourcemangel, risiko for ustabile priser eller for interne eller eksterne politiske kriser, mangelfulde infrastrukturer eller manglende offentlig accept,
- C. der henviser til, at det samlede energiforbrug i EU i 1998 lå på 1.436 mio. tons olieækvivalent (mio. toæ), hvoraf olien tegnede sig for 41%, gas for 22%, kul for 16%, kernekraft for 15% og vedvarende energikilder for 6%,
- D. der henviser til, at EU's elproduktion er baseret på 35% kernekraft, 27% fast brændsel (hovedsagelig kul), 16% gas, 15% vedvarende energikilder og 7% olie,
- E. der henviser til, at 95% af EU's efterspørgsel efter nukleart brændstof, 76% af EU's olieefterspørgsel, 50% af kulefterspørgslen, 40% af gasefterspørgslen og 0% af efterspørgslen efter vedvarende energi dækkes ved import,

¹ Endnu ikke offentliggjort i EFT.

² Endnu ikke offentliggjort i EFT.

³ CES 162/2001 endel.

- F. der henviser til, at EU er afhængig af lande i Mellemøsten med hensyn til 41% af olieimporten, hvis sikkerhed i vidt omfang afhænger af USA's udenrigs-/militærpolitik; af Rusland med hensyn til 41% af gasimporten og 18% af olieimporten og af Algeriet med hensyn til 29% af gasimporten, og at ca. 95% af uranbehovet må dækkes ved import,
- G. der henviser til, at en reduktion af den endelige efterspørgsel og en forbedring af energieffektiviteten i produktionen er den bedste måde, hvorpå Europas afhængighed af eksterne tilførsler kan reduceres; inden for samtlige økonomiske sektorer eksisterer der et enormt uudnyttet teknisk og økonomisk potentiel til forbedring af EU's energieffektivitet, hvilket både Kommissionen og Europa-Parlamentet har erkendt i deres respektive dokumenter om handlingsplanen for større energieffektivitet; en mere detaljeret redegørelse findes i det europæiske klimaændringsprogram,
- H. der henviser til, at olieforbruget i EU er stigende, navnlig inden for transportsektoren, medens olieforbruget til fremstilling af elektricitet falder støt, og det inden for både industrien og byggesektoren er stagnerende og endog langsomt reduceres; derimod er der tale om en kraftig vækst i olieforbruget i transportsektoren, som tegner sig for 78% af stigningen i den endelige energieforspørgsel siden 1985; afhængigheden af olieimport fra et lille antal lande er forbundet med en alvorlig risiko for ustabile priser på kort sigt og ressourcemangel på længere sigt; der henviser til, at mindre udviklede lande i langt højere grad berøres af olieprisstigninger,
- I. der henviser til, at gasefterspørgslen i EU er steget stærkt både i absolutte tal og set i forhold til andre brændstoffer, hvor dens markedsandel i løbet af ti år er steget fra 16% til 22% i 1998 og forventes at komme til at ligge på 27% inden 2020, hvis der ikke handles; stigningen skyldes navnlig det massive gasforbrug i elektricitetssektoren; der endvidere henviser til, at forbruget af gas til opvarmning stadig stiger i visse EU-lande og er højest i de lande, som har et veludviklet gasdistributionsnet,
- J. der henviser til, at kulefterspørgslen i EU i mange år har været nedadgående, at importafhængigheden allerede ligger på 50% og stiger i forhold til kulforbruget, og at forsyningskilderne er sikre og mangeartede og generelt mere økonomiske end EU's egen produktion,
- K. der henviser til, at kun otte medlemsstater producerer elektricitet på grundlag af kernekraft, at der er ikke for tiden er nogen faste planer om at skabe erstatningskapacitet, og at en række medlemsstater (Belgien, Tyskland, Nederlandene og Sverige) fører en politik, hvis erklærede mål er at udfase kernekraften; der henviser til, at der således ikke turde være noget politisk flertal for fremover at støtte kerneenergien i EU; der er en næsten total afhængighed af import af uran, men der er tale om meget små mængder, og forsyningskilderne er alsidige og sikre,
- L. der henviser til, at EU har sat sig som mål at øge den vedvarende energis andel af energiforbruget fra 6% til 12%, og elektricitet fra vedvarende energikilder skal inden 2010 tegne sig for 22,1%; de mål, man siden 1985 regelmæssigt har sat sig for at fordoble mængden af elektricitet fremstillet på grundlag af vedvarende energikilder, er imidlertid ikke blevet nået, men af de seneste undersøgelser fremgår det, at man i 2010 og derefter i forskellige medlemsstater med effektive støtteordninger kan forvente at nå op på meget større andele,

- M. der henviser til, at der er tre hovedmål for EU's energipolitik, nemlig forsyningssikkerhed, konkurrenceevne og miljøbeskyttelse, samtidig med at der tages hensyn til subsidiaritetsprincippet, som fastsat i Rådets resolution af 8. juli 1986,
- N. der henviser til, at det endelige energiforbrug i EU i 1998 var fordelt på 28% inden for industrisektoren, 32% for transporten, og 40% inden for bygninger; forbrugsstigningen er hurtigst inden for transportsektoren,
- O. der henviser til, at energieffektiviteten i EU siden 1990 er forbedret med 7% , men kun med 3% siden 1993, og dog regner man i Kommissionens nuværende forslag med en fremtidig årlig forbedring på 1%; Parlamentet er af den opfattelse, at det burde være muligt at opnå en årlig reduktion af den endelige energiintensitet på 2,5%, forudsat at en stærk politisk vilje hertil er til stede,
- P. der henviser til, at erfaringen viser, at det gennem målrettede programmer for offentlige indkøb er muligt at reducere prisen på energieffektivt udstyr, som endnu ikke er kommercielt rentabelt, og således sikre, at det kan konkurrere med konventionelle teknologier,
- Q. der henviser til, at den samlede energiefterspørgsel i EU siden 1986 er steget med 1-2% om året,
- R. der henviser til, at niveauerne for skatter og punktafgifter varierer betydeligt mellem medlemsstaterne, idet de tegner sig for mellem 4,7% (Frankrig) og 9,7% (Portugal) af de samlede indtægter fra skatter og afgifter; EU-gennemsnittet lå i 1997 på 6,5%; afgifterne på blyfri benzin ligger mellem 750 EUR pr. 1000 liter (Det Forenede Kongerige) og 300 EUR pr. 1000 liter (Grækenland),
- S. der henviser til, at sammensætningen af energikilder varierer stærkt mellem medlemsstaterne, således at afhængigheden af olie varierer mellem 71% i Luxembourg og 11% i Italien; for de øvrige energikilder er tallene som følger: gas: mellem 59% i Italien og 1% i Sverige; kernekraft: mellem 37% i Frankrig og 0% i syv medlemslande; fornyelige energikilder: mellem 28% i Sverige og 1% i Belgien,
- T. der henviser til, at Euratom-traktaten med Den Europæiske Kul- og Stålundens ophør står alene som energitraktat, og opfordrer til, at denne traktat ophæves i 2007 efter 50 års eksistens,
1. glæder sig over Kommissionens grønbog "På vej mod en europæisk strategi for energiforsyningssikkerheden" som diskussionsgrundlag; beklager de manglende scenarier for efterspørgsel, vedvarende energi og kombineret kraftvarmeproduktion og opfordrer Kommissionen til inden Barcelona-topmødet næste år at udarbejde udtømmende scenarier; denne analyse bør baseres på en mere detaljeret bottom up-fremgangsmåde og i videre omfang tage højde for det allerede eksisterende arbejde, der er gjort vedrørende scenarier i de forskellige EU-lande;
 2. mener, at den bedste strategi til at sikre energiforsyningen består i diversificering af energi- og forsyningskilder;

3. erkender den grundlæggende betydning af energiforsynings sikkerhed og energiomkostninger i europæisk økonomi og understreger, at Kommissionen, Rådet og medlemsstaternes regeringer primært bør prioritere langsigtede og stabile energiforsyninger til gunst for fortsat europæisk vækst og velfærd;
4. tager ad notam, at det verdensomspændende endelige energiforbrug er vokset fra 4.549 mio. toæ i 1973 til 6.646 mio. toæ i 1998, en stigning på 46,1% i løbet af 25 år; mærker sig, at forbruget i EU forventes at stige med 22% i tidsrummet 1990-2020, og konkluderer, at eftersom efterspørgslen vokser hurtigere i verden uden for EU, navnlig i ikke-OECD-lande, vil tredjelandes efterspørgsel efter den energi, EU's medlemsstater har behov for, i stigende grad konkurrere med EU's efterspørgsel; konkluderer endvidere heraf, at EU må bestræbe sig på ikke at lade energibehovet stige, således som prognoserne forudsiger; alt må sættes ind på at fremme energieffektivitet og energibesparelser samt mindste importafhængigheden;
5. mener, at omfanget af afhængigheden af olie og olieimport giver grund til alvorlig bekymring; opfordrer Kommissionen til at træffe konkrete foranstaltninger på EU-plan for at begrænse efterspørgslen efter olie i transportsektoren ved at fremme udviklingen af en ny effektiv motor – "1-liters-bilen"- og flytte hovedparten af transporten fra landevej og luft til jernbane og skib samt tilskynde medlemsstaterne til at gennemføre en mere integreret egns- og byplanlægning; disse foranstaltninger bør kombineres med udviklingen af alternative brændstoffer baseret på vedvarende energi, såsom biobrændstoffer og brint; opfordrer desuden Kommissionen til at tage initiativer på internationalt plan for at opnå, at nye nettoimportører som Indien og Kina kræver strategiske oliereserver svarende til OECD-landenes; anmoder endvidere Kommissionen og de 15 EU-medlemsstater om i forbindelse med deres samarbejde med udviklingslandene at fremme udviklingen af alternative investeringer på kort og mellemlang sigt i både transport- og elektricitetssektoren;
6. opfordrer Kommissionen til at fremsætte forslag om indførelse af et nationalt energibehov, inden for hvilket medlemsstaterne skal kunne finansiere lokale energikilder i overensstemmelse med princippet om forsyningspligtsydelse;
7. mener, at EU bør udnytte sin handels- og udviklingspolitik mere effektivt for at lette energiforsynende landes adgang til markedet, især med henblik på at skabe betingelser for investering i gas- og olietransportnet, navnlig rørledninger, eller på at forbedre disse betingelser;
8. erkender gassens voksende betydning, eftersom dens andel af det samlede energiforbrug nærmer sig 25%, og den forventes at komme til at dominere elproduktionen; mener, at de mulige risici ved afhængigheden af naturgas kan reduceres gennem
 - en reducere af gasbehovene inden for opvarmning ved at indføre energibesparelspolitik i nye og eksisterende bygninger og energieffektivitetsforanstaltninger, såsom centralvarmesystemer baseret på kraftvarmeproduktion og/eller biomasse
 - større spredning af konkurrencen på alle stadier af naturgasmarkedet
 - fremme af opførelsen af nye forbindelser (gasrørledninger) sammen med producentlandene eller af genforgasningsterminaler for at sprede den geopolitiske og økonomiske risiko

- fremme af en proaktiv politik, idet hovedleverandørerne af gas, såsom Rusland og Algeriet, giver bedre muligheder for teknologioverførsel og kapitalinvesteringer, både med henblik på prospektering efter nye gasfelter og reducere af læk på eksisterende rørledninger, og gennemførelse af planer på energibesparelsesområdet. Ratificeringen af energichartret skulle udgøre en brugbar ramme herfor
 - konkrete foranstaltninger på EU-plan til at etablere et højere gasreserveniveau inden for EU, således at afbrydelser i gasleverancerne kan foregribes, idet navnlig EU-lande, som er meget afhængige af gasimport, meget hurtigt bør træffe ekstraforanstaltninger på dette område;
9. noterer sig den relative tilbagegang af kul og andre faste brændstoffer på grund af de høje produktionsomkostninger, omfattende forureningsemissioner og på grund af konkurrence fra billigere import, men henviser samtidig til, at kul stadig er en vigtig, intern, stabil og sikker energikilde på lang sigt;
 10. konstaterer, at brunkul ikke blot i visse medlemsstater, men også i vigtige ansøgerlande står for en afgørende del af elproduktionen; elproduktionens struktur er i en række medlemsstater diversificeret gennem anvendelse af kul, og i hele EU15 generelt bidrager visse medlemsstaters kulbaserede differentierede elproduktionsstruktur til stabilitet i elsektoren; i den sammenhæng er kul og især lokale brunkul på lang sigt et vigtigt element; EU bør som led i sine energi- og miljøpolitiske strategier fortsat sørge for, at dette lokale og konkurrencedygtige bidrag til energiforsyningen sikres;
 11. henleder opmærksomheden på brunkullenes særlige rolle, idet de ikke blot i visse medlemsstater, såsom Tyskland og Storbritannien, men også i flere ansøgerlande yder et væsentligt bidrag til elproduktionen; det er i EU's langsigtede interesse at sikre denne energikilde;
 12. anerkender den rolle, som kernekraften har spillet i nogle medlemsstaters energisammensætning; noterer sig samtidig, at ingen lande på indeværende tidspunkt bygger nye atomreaktorer, og at elleve af de femten medlemsstater enten ikke har kernekraft eller har indledt en udfasning; bemærker endvidere, at EU og andre signatarstater har udelukket kernekraft fra Kyoto-mekanismen for ren udvikling; erkender, at EU er forpligtet til at nå Kyoto-målet på en 8% nedsættelse af CO₂-udslippet inden 2010, og hilser med tilfredshed grønbogens udsagn om, at EU, medmindre energieffektiviteten udnyttes til at begrænse energiefterspørgslen, vanskeligt vil kunne opfylde sine forpligtelser med hensyn til reduktion af CO₂-udslippet; opfordrer endvidere EU til at gå i spidsen i drøftelserne med henblik på fastsættelse af CO₂-mål for 2020; erkender også, at kerneenergien efter beslutninger om at udfase denne hhv. om moratorier i yderligere fem medlemsstater fremover vil spille en mindre vigtig rolle;
 13. anbefaler, at Kommissionen træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at de menneskelige ressourcer, der i øjeblikket er til rådighed i atomenergisektoren, ikke formindskes i en sådan grad, at den værdifulde mængde viden og erfaringer, der er blevet indsamlet i Europa på dette område i løbet af de sidste halvtreds år, bringes i fare;

14. anmoder Kommissionen om at udarbejde en energiskala, hvor energikilderne opstilles i rækkefølge efter, hvor store CO₂-emissioner deres anvendelse forårsager; anmoder også Kommissionen om at angive, hvordan de enkelte energikilder øger eller mindsker EU's afhængighed af tredjelande;
15. bekræfter på ny sin stærke støtte til vedvarende energikilder og tilslutter sig Kommissionens konklusion gående ud på, at anvendelsen af biomasse til energiforsyning kan forbedres betydeligt; opfordrer medlemsstaterne til at fordoble deres bestræbelser på inden 2010 at producere 12% af det samlede energiforbrug og 22,1% af elproduktionen på grundlag af vedvarende energikilder, og glæder sig over vedtagelsen af direktivet om elektricitet fra vedvarende energikilder; anmoder Kommissionen om inden 2005 at fastsætte en EU-målsætning for 2020 med hensyn til vedvarende energikilder samt om at indføre bedre FTU-politikker og en mere fleksibel fortolkning af konkurrencereglerne, så længe en teknologi er på udviklingsstadiet;
16. tilslutter sig Kommissionens konklusion gående ud på, at anvendelsen af biobrændsel (såsom biodiesel på basis af bl.a. raps og alkohol) mindsker afhængigheden af fossile brændstoffer og sænker drivhuseffekten; opfordrer Kommissionen til at fremme produktion af råstoffer til biobrændsel og gøre alt for at fjerne begrænsninger i WTO-regi, hvad angår dyrkning af sådanne råstoffer;
17. opfordrer samtlige EU-institutioner til at fremme overgangen dels til CO₂-emissionsfrie brændstoffer, som udnyttes til kraft- og navnlig elproduktion, dels til brint til transport og dels til brændsel fra energikilder som biomasse, vandkraft og sol- og vindenergi, både ved at fjerne de lovgivningsmæssige hindringer og ved at lade en specifik EU-fritagelse fra punkt-, energi- eller klimaafgifter gælde for disse energikilder samt indføre incitamenter til fremme af overgangen til effektive energiproduktionsanlæg, herunder til kraftvarmeproduktion;
18. tilslutter sig Rådets konklusion om, at en fælles strategi for forsyningssikkerhed bør tage højde for medlemsstaternes geografiske, økonomiske, regionale klimamæssige og strukturelle forskelle, fremme en yderligere markedsåbning i EU, være forenelig med bæredygtig udvikling samt klimaændringsforpligtelser inden for energisektoren og være mere fordelagtig end en indsats fra de enkelte medlemsstaters side hver for sig og udformet på en sådan måde, at den også støtter regional energiproduktion navnlig i forbindelse med kraftvarmeproduktion; finder det derfor væsentligt at udvikle og fremme anvendelsen af regionale råstoffer og foreslår, at betydningen af de energiformer, der anvendes lokalt i medlemsstaterne, og hele den lokale energis rolle for energiforsyningssikkerheden klarlægges, men understreger, at det er nødvendigt at koordinere de nationale energipolitikker i Fællesskabets generelle interesse;
19. tilslutter sig Kommissionens konklusion, at den første prioritet bør være foranstaltninger til efterspørgselsstyring med henblik på at forbedre energiudnyttelsens effektivitet og nedsætte forbruget gennem besparelser; opfordrer Kommissionen til på efterspørgselsområdet hurtigst muligt at forelægge konkrete forslag og foranstaltninger, såsom et direktiv om husholdningsapparaters standby-funktion eller effektivitetsforhøjelse; beklager forsinkelsen med hensyn til at forelægge forslag vedrørende transportsektoren og inden for kraftvarmeproduktion, energitjenester og styring af efterspørgslen; opfordrer Kommissionen til at iværksætte strategi, der skal gøre Europa til verdens mest energieffektive økonomi (Energy Intelligent Europe);

noterer sig, at intet andet energipolitisk valg i samme grad som energieffektivitet tilbyder et sådant potentiale for økonomiske og miljømæssige forbedringer; kræver omgående aktion på alle områder på grundlag af Kommissionens udsagn om en 18% energibesparelse med den teknologi, som er tilgængelig på indeværende tidspunkt, og uden ekstra omkostninger; efterspørgslen bør også spille en vigtig rolle i EU's internationale energisamarbejde med såvel de central- og østeuropæiske lande, Rusland og Ukraine som udviklingslandene under anvendelse af de nye fleksible instrumenter i Kyoto-protokollen;

20. bemærker, at midlerne til forskning i nye og bedre metoder til produktion og udnyttelse af energi i det sjette rammeprogram for forskning og udvikling ikke svarer til ambitionerne i henseende til øget energieffektivitet; opfordrer Parlamentet og Rådet til at se nærmere på disse beløb og navnlig til at afsætte et større absolut og relativt beløb til forskning i systemer;
21. er af den opfattelse, at EU til trods for, at der mangler et separat energikapitel, har rig mulighed for at føre en energipolitik; en sådan energipolitik bør omfatte
 - liberalisering af energisektoren,
 - fremme af lige konkurrencemuligheder,
 - fremme af anvendelse af vedvarende energikilder og overvågning af Kyoto-aftalernes gennemførelse på EU-plan,
 - forskning og udviklingsarbejde på energiområdet,
 - etablering af geopolitiske rammer for indgåelse af energikontrakter,
 - fremme af en EU-politik med henblik på energibesparelse,
 - sikkerhed for, at forbrugerinteresserne varetages i forbindelse med EU-politikken,
 - garanti for forsyningssikkerhed ved, at der lægges særlig vægt på at skabe forudsætninger for, at gas og el kan netføres på tværs af grænserne;hilser med tilfredshed Kommissionens krav om et energikapitel velkommen og opfordrer medlemsstaterne til i forbindelse med den næste regeringskonference at indføje et kapitel om energipolitik i EF-traktaten for at tilpasse de politiske rammer og bane vejen for en mere systematisk og langsigtet energistrategi med effektiv energiudnyttelse som det vigtigste erklærede formål;
22. erkender, at beskatning, lige så vel som reglementer og tekniske foranstaltninger, kan spille en vigtig rolle med hensyn til at påvirke handlingsmønstre og kan bruges som styreredskab for energiudnyttelsen, men mener, ud fra tidligere erfaringer og undersøgelser foretaget af Kommissionen, at beskatning bør ledsages af praktiske foranstaltninger for at mindske energiforbruget; målrettede afgifter, som afspejler energikildernes miljøindvirkning, bør indføres for at tilskynde til et lavere energiforbrug og muliggøre opfyldelse af miljømæssige forpligtelser; blot i Tyskland opnåedes der efter indførelsen af den grønne afgift (Ökosteuer) en benzinbesparelse på omkring 5%;
23. mener, at skatteforanstaltninger hører hjemme i en afbalanceret pakke af instrumenter for at tilskynde industri og husholdninger til energibesparelse og tilskynde til anvendelse af vedvarende energi med henblik på at sikre selvforsyning, og betragter i den forbindelse frivillige aftaler med industrien som et vigtigt instrument; opfordrer i denne forbindelse Kommissionen til at forelægge et forslag til rammelovgivning om frivillige miljøaftaler, der indeholder relevante kriterier i henseende til betingelser, overvågningsaftaler og bindende sanktioner;

24. mener, at alle former for elektricitetsfremstilling skal internalisere deres negative eksterne virkninger i samme grad uden den nuværende forskelsbehandling, der favoriserer visse primære energikilder i forhold til andre;
25. mener, at omkostningerne i forbindelse med internalisering af de negative eksterne virkninger, der er knyttet til de forskellige primære energikilder, bør smitte af på den endelige forbrugerpris for at sende markedet de rigtige signaler, der kan føre til en bevidstgørelse af samfundet om en mere rationel anvendelse af energiresourcerne;
26. hvor det anses for nødvendigt, bør beskattningen lægges på kulemissioner og andre former for forurening frem for på selve energiproduktionen;
27. mener, at der i forbindelse med enhver form for skat på energi af miljømæssige årsager bør være fuld bevidsthed omkring virkningerne dels for den europæiske økonomis konkurrenceevne, dels i form af inflatoriske konsekvenser for sårbare industrier, sårbare samfundsøkonomiske grupper og sårbare fjertliggende landdistrikter;
28. mener, at energieffektiviteten bør forbedres gennem udvikling af de transeuropæiske netværk, intermodal transport og intelligente trafikløsninger; mener, at Kommissionen hurtigst muligt bør forelægge forslag til bæredygtige, langsigtede forbedringer inden for energieffektivitet og -besparelse inden for transportsektoren ved at samarbejde med industrien, og at den, såfremt det er hensigtsmæssigt, bør fremsætte lovgivningsforslag med henblik på at opnå a) mere brændselseffektive motorer; b) lettere og samtidig stærkere materialer til køretøjskonstruktion, c) anvendelse af alternative brændstoffer, navnlig biobrændstof og brint, d) flytning af trafikken til miljøvenligere transportmidler, såsom jernbane eller vandveje, e) optimering af transportmidlernes samfunktion og samkøring;
29. mener, at et energieffektivt transportsystem vil kræve store offentlige og private investeringer, og opfordrer Den Europæiske Investeringsbank til at gøre dette til et højt prioriteret område i sin egen finansiering og til samtidig at fremme finansiering fra den private sektor og samfinansiering;
30. opfordrer Kommissionen til at udarbejde en koordineret plan for skattetilskyndelsesforanstaltninger for nye transportbrændstoffer for at fremme EU-omfattende investeringer i infrastruktur og til at fremme markedsføringen af nye drivkraftssystemer;
31. mærker sig det betydelige potentiel for forbedring af energieffektiviteten, nedsættelse af forureningsemissionerne og et verdensomspændende marked for nye anlæg og nye systemer fra ren kulteknologi, og anmoder om, at industrien og den fond, der for nylig er oprettet som en udløber af EKSF, når frem til en vellykket demonstration af rene kulkraftsystemer; mener derfor, at det er altafgørende at opretholde en levedygtig, intern kulproduktionsindustri, samtidig med at man erkender behovet for større effektivitet og mindre statsstøtte;
32. mener, at der bør afsættes flere midler end forudset i det sjette rammeprogram til forskning i og udvikling af teknologier, som kan forbedre effektiviteten og miljøforeneligheden ved forbrænding af kul og andre traditionelle brændstoffer, der anvendes til elektricitetsproduktion; mener, at udbredelsen af resultaterne af denne

forskning bør fremmes i samarbejdsprogrammer med tredjelande, herunder navnlig udviklingslande, med det formål at sikre, at den vækst i energiefterspørgslen, der forventes i disse lande, bliver miljømæssigt bæredygtig;

33. kræver et europæisk initiativ til udvikling af et emissionsfrit kulbaseret kraftværk;
34. mener, at hovedansvaret for opretholdelse af en sikker energiforsyning ligger i den nationale energipolitik, hvilket dog ikke udelukker, at der indgås aftaler med andre lande om forbedring af forsyningssikkerheden; mener, at et nationalt ansvar for sikker energiforsyning er en forudsætning for national handlefrihed i anvendelsen af redskaber til forbedring af forsyningssikkerheden; opfordrer Rådet og Kommissionen til hurtigt at indføje de manglende led i de transeuropæiske energinet (TENS) med henblik på at forbedre forsyningssikkerheden samt fuldstændiggøre det indre marked, ved at støtte specifikke projekter, såfremt det er hensigtsmæssigt; kræver, at der lægges særlig vægt på udviklingen af transportnettene for naturgas; ønsker med henblik herpå et tæt samarbejde mellem energiindustrien, EU, medlemsstaterne og finansieringsinstitutioner med det formål at mobilisere alle disponible midler for at forbedre markedsvilkårene;
35. mener, at hvis der ikke træffes effektive foranstaltninger til at øge sammenkoblingerne, navnlig der, hvor manglen på dem er mest åbenlys som f.eks. mellem Den Iberiske Halvø og resten af Europa, vil det hindre gennemførelsen af et virkeligt funktionsdygtigt indre marked på energiområdet i stedet for forskellige liberaliserede nationale markeder, som den nuværende tendens synes at være;
36. anerkender den lokale energiproduktions beskæftigelsesmæssige og sociale indflydelse og betydning for energiforsyningssikkerheden og det enorme potentiel for øget beskæftigelse, samt salg af anlæg og systemer, både inden for EU og i hele verden, fra investeringer i ny kapacitet for elektricitetsfremstilling på basis af vedvarende energikilder, kernekraft, ren kulteknologi, kombineret varmekraftproduktion, metoder til energibesparelse og intelligente anvendelser (IKT) på energiforbrugsområdet;
37. opfordrer Kommissionen til at indkredse hensigtsmæssige teknologiområder, hvor forsyningsinitiativer i stor målestok vil kunne føre til væsentlige effektivitetsforbedringer samt mindre afhængighed af import af fossile brændstoffer;
38. støtter investeringer i forskning, udvikling og mere effektiv udnyttelse af vore EU-interne energikilder på måder, som er forenelige med Europas miljøforpligtelser;
39. påpeger, at det er meget ønskeligt og nødvendigt at fremstille elektricitet fra vedvarende energikilder; også på lang sigt er det muligt at dække elbehovet fuldstændigt ved at anvende forskellige vedvarende energiteknologier; f.eks. kan en kombination af biomasse og vandkraft konstant klare grundbelastningen fremover; derudover kan man ved anvendelse af vind- og solenergi kombineret med brændselscelleteknologi klare belastninger ud over grundbelastningen;
40. betragter det som afgørende, at EU ved sit eksempel tager føringen med hensyn til at opretholde forskningsudgifterne inden for 6FP til fremtidige energiteknologier, såsom vedvarende energi, energieffektivitet, elektriske batterier og andre energilagringssystemer, samt intelligente anvendelser (IKT) på

energiforbrugsområdet; bemærker, at kernekraft, fission og fusion, fortsat modtager flere FP-midler end alle andre energikilder, og mener i betragtning af den begrænsede rolle, som fission spiller i medlemsstaternes nuværende energipolitik, og af at fusion tidligst vil være rentabelt om 100 år om nogensinde, at dette finansieringsniveau er uforholdsmæssigt højt og bør nedbringes og i sidste ende helt bortfalde; mener, at det ligeledes er væsentligt at forbedre den eksisterende teknik og generelt at fremme forskningen i produktion, fremføring og distribution af elektricitet, bl.a. på grund af de problemer, der er opstået med den spredte produktion og med distribution af de vedvarende energikilder;

41. understreger, at overgangen til en økonomi med få CO₂-emissioner kræver megen forskning og innovation; anmoder Kommissionen og medlemsstaterne om at samordne deres indsats og opstille en fælles forskningsdagsorden; slår til lyd for, at der lægges stor vægt herpå i det sjette rammeprogram for forskning, og anbefaler artikel 169 som instrument;
42. er fortsat af den opfattelse, at et meget vigtigt bidrag til opretholdelsen af forsyningssikkerheden er en fuldstændig liberalisering af energimarkederne med henblik på at nå frem til et fuldt ud fungerende indre elektricitets- og gasmarked og således øge konkurrenceevnen, gennemsigtigheden og energieffektiviteten; anser det for aldeles nødvendigt, at der hurtigst muligt skabes lige konkurrencevilkår i EU, og ønsker derfor, at den fuldstændige liberalisering gennemføres så hurtigt som muligt; særforanstaltninger til sikring af energiforsyningen bør ikke kunne fravige de generelle regler for det indre energimarked mere end nødvendigt; de eksterne omkostninger i forbindelse med fossile og nukleare energikilder bør internaliseres fuldt ud, såfremt dette ikke allerede er tilfældet;
43. anerkender den vigtige rolle, som fusion spiller som en fremtidig global CO₂-fri energikilde, europæiske fusionsforskeres konkurrencefordel og betydningen af at placere ITER i Europa;
44. opfordrer Kommissionen til at anvende den europæiske konkurrencepolitik og reglerne for det indre marked fuldt ud over for alle energileverandører;
45. understreger, at liberalisering med hensyn til adgang til energimarkederne skal være baseret på gensidighed mellem medlemsstaterne;
46. er ikke enig med Kommissionen i, at der ikke kan stilles meget op på udbudssiden i relation til målene vedrørende vedvarende energikilders større andel i det endelige energiforbrug; opfordrer Kommissionen til også at fremsætte lovgivningsforslag om a) udbygning af kombineret varmekraftproduktion og b) fremme af alternative energikilder, såsom affaldsforbrænding;
47. anbefaler, at der gives en særlig impuls til forskningen i ny udformning af sikrere fissionsreaktorer, der kan udnytte brændstoffet mere effektivt og er mindre omkostningskrævende, fordi det, uanset hvordan atomenergiesektorens fremtid måtte blive, er hensigtsmæssigt at opretholde en passende kapacitet til at diversificere anvendelsen af energikilder, der ikke afgiver drivhusgasser, i tilfælde af at drastiske ændringer i verdens geostrategiske panorama eller en accelereret negativ udvikling af klimaændringerne skulle nødvendiggøre en fornyelse af atomenergiparken i Europa, når den nuværende generation af atomkraftværker når til slutningen af deres levetid;

48. mener, at det mål inden 2010 at levere af 22,1% af elektriciteten fra vedvarende energikilder er afgørende for forsyningssikkerheden og for en opfyldelse af Kyoto-målene for emissionsnedsækering;
49. erkender betydningen af gode politiske forbindelser med de største EU-partnerlande inden for energiforsyning, og mener, at dette samarbejde bør styrkes, for at der kan skabes handelsvilkår, som er gunstige for europæiske virksomheder og for forsyningen af gas og olie. Støtter Kommissionens initiativ ikke blot over for Rusland, men også over for republikkerne i Kaukasus, Iran og andre lande, der producerer fossile brændstoffer, og kræver en snarlig ratificering af energicharteret; foreslår, at politikken for EU's nordlige dimension konkretiseres gennem energiprojekter rettet mod fælleseuropæiske mål, f.eks. i form af opførelsen af en nordlig gasrørledning fra Rusland til Europa;
50. tilslutter sig Kommissionens forslag om at styrke det politiske og økonomiske samarbejde med landene i området omkring Det Kaspiske Hav med henblik på en geografisk mere spredt energiforsyning, idet der især bør lægges vægt på transit gennem lande, som f.eks. Ukraine og Tyrkiet;
51. opfordrer medlemsstater, som udnytter kerneenergiproduktion, og som ikke allerede har truffet foranstaltninger til behandling og oplagring af deres radioaktive affaldsmateriale, til at vedtage foranstaltninger af denne art snarest muligt, idet affaldsproblemet i betragtning af kernekraftselektricitetens betydning for EU's forsyningssikkerhed skal løses, og befolkningens tillid til disse løsninger sikres; det er Kommissionens opgave i denne forbindelse at foreslå forskellige muligheder;
52. henviser til, at oplagringen af atomaffald fortsat er et problem, som der må forskes yderligere i og gøres en større indsats for at afhjælpe; anmoder desuden om, at sikkerheden i atomkraftværkerne i kandidatlandene garanteres;
53. opfordrer Kommissionen til at udarbejde en traktat til fremme af, forskning i og udbygning af vedvarende energiformer, hvori det erkendes, at dette er uomgængelig nødvendigt, såfremt vi vil sikre en varig energiforsyning også i tiden efter, at de fossile energikilder må formodes at være opbrugt;
54. mener, at EU og medlemsstaterne står over for en stor udfordring, da det er nødvendigt at ændre befolkningens holdning og opfattelse fra det i øjeblikket vidt udbredte synspunkt, at der er rigelige forsyninger af energi og ingen risiko for ændringer i en overskuelig fremtid, til en bedre forståelse for, hvilken vital rolle energi spiller for hverdagen og EU's levestandard, og for hvor væsentligt det er at udvise en ansvarlig energiadfærd gennem større effektivitet og besparelsesforanstaltninger; mener, at der bør gennemføres foranstaltninger til oplysning af offentligheden;
55. fremhæver, at der i dag er to milliarder mennesker i verden, der ikke har adgang til elektricitet; understreger, at vedvarende energi mindsker afhængighed og kan fremme økonomisk udvikling;
56. støtter udnyttelse af lokale og regionale energikilder som et middel til at sikre energiforsyningen og støtter produktion og brug af lokale brændstoffer overalt i EU;
57. støtter diskussionen med lokale og regionale energiinitiativer;

58. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen samt til medlemsstaternes parlamenter.

BEGRUNDELSE

Et resumé af grønbogen gives i arbejdsdokumentet¹ til denne betænkning og kan findes i grønbogen selv.

Der fremsættes tre hovedpunkter i grønbogen. For det første, at EU bliver stadig mere afhængig af de eksterne energikilder, som i 2030 vil nå op på 70%. For det andet er EU's muligheder for at indvirke på udbudsvilkårene på energiområdet meget begrænsede, og det er derfor inden for efterspørgslen at EU kan gribe ind, navnlig ved at gennemføre energibesparelser i inden for ejendoms- og transportsektoren. For det tredje er EU under de foreliggende omstændigheder ikke i stand til at håndtere de udfordringer, der er forbundet med klimaændringerne eller til at overholde de forpligtelser, den påtog sig, navnlig i henhold til Kyoto-protokollen.

En ting er mere iøjnefaldende end alt andet, og det er den omfattende afhængighed af olie og af importeret olie i særdeleshed. Af rent fornuftsmæssige grunde bør der af hensyn til udbuddet og miljøbeskyttelsen hurtigst muligt træffes foranstaltninger til at gøre noget ved denne uforholdsmæssigt store afhængighed. Vi kan ikke ændre kendsgerningerne vedrørende oliens herkomst, men vi kan foretage os en række ting på efterspørgselssiden, navnlig inden for transportsektoren.

At være afhængig af import er ikke nødvendigvis noget negativt eller økonomisk ineffektivt, forudsat at kilderne er alsidige, at der ikke er en enkelt dominerende leverandør, og at vi kan producere tilstrækkelige varer og tjenesteydelser til at betale for dem.

Kommissionen gør klogt i at fokusere på foranstaltninger til styring af efterspørgslen som en første prioritet, og man må håbe, at medlemsstaterne i vidt omfang vil slå ind på denne vej. Ordføreren kan imidlertid ikke acceptere det synspunkt, at der kun kan udrettes lidt eller intet på udbudssiden. På fire områder kan EU og medlemsstaterne styre deres egen skæbne og træffe foranstaltninger, der reelt er udslagsgivende for forsyningssikkerheden og for miljøbeskyttelsen.

Vedvarende energikilder er pr. definition interne forsyninger, og vi gør klogt i at søge at øge deres andel af det endelige forbrug og af elfremstillingen. Men lad os være realistiske; selv om de ambitiøse mål for de vedvarende energikilder nås, kan disse ikke forventes helt at erstatte nogen af de øvrige energikilder eller alene at kunne dække alle vore energibehov, som en af de mere begejstrede fortalere udtalte på høringen i Energiudvalget.

Atomenergien er ikke populær i visse kredse, men ud af samtlige energikilder leverer den den største andel af elektriciteten i Europa, den frembringer omfattende grundlast-produktion og forårsager næsten ingen udledning af drivhusgasser. Det er en sikker og pålidelig europæisk teknologi, der udnyttes i henhold til strenge reguleringsnormer. Med fuldt overlæg at nægte sig selv denne vigtige elektricitetskilde forekommer fornuftsstridigt, så længe der ikke findes nogen alternativ større forsyningskilde. Der er tilfredsstillende løsninger på affaldsproblemet for dem, der er villige til at lytte til dem.

Kul er en energikilde, der er i tilbagegang i Europa på grund af omkostnings- og miljøhensyn, og dog er det en vigtig intern kilde, som man, med en ny teknologi, der kunne gøre den

¹ PE 302.129.

effektivere og mindre forurenende, så at sige kunne puste nyt liv i. Desuden er der enorme muligheder for at gøre forretninger i resten af verden for europæiske leverandører af anlæg og systemer, såfremt erhvervslivet kan gribe chancen.

Det fjerde område er selvfølgelig forskningsarbejde inden for fremtidige teknologier og energisystemer. Det er noget, Europa må gøre for at sikre den fremtidige forsyningssikkerhed, beskæftigelse og teknologi. Det forekommer indlysende, men fortjener at blive gentaget.

Af alle de ovenstående grunde kan ordføreren heller ikke tilslutte sig det synspunkt, at EU ikke kan efterkomme sine Kyoto-forpligtelser. Hvad der er behov for, er realisme vedrørende kernekraftsspørgsmålet, en energisk indsats inden for ren kulteknologi, megen støtte til vedvarende energikilder, samordnede foranstaltninger til efterspørgselsstyring (f.eks. ingen anvendelse af forenklede løsninger, der kun drejer sig om beskatning), og løbende bestræbelser på at oplyse den offentlige opinion om nødvendigheden af at sætte en stopper for energispild.

Endelig må vi huske, at Europa ikke er en isoleret ø, og det er grunden til, at vi beskæftiger os med forsyningssikkerhed og importafhængighed. Energi efterspørgslen vokser overalt, og Europa må konkurrere med denne voksende efterspørgsel i resten af verden for at sikre sig den energi, som er altafgørende for vores livsform. Det er grunden til, at nedenstående tabeller og diagrammer udgør en del af denne begrundelse; de skal netop understrege det globale perspektiv.

Nøglestatistik over verdens energiformer fra Det internationale Energiagentur (IEA)

Producenter, eksportører og importører af råolie

Producenter	Mt	% af den samlede verdensproduktion	Eksportører*	Mt	Importører*	Mt
Saudi Arabien	426	12.4	Saudi Arabien	353	USA	490
USA	355	10.3	Rusland	137	Japan	218
Rusland	303	8.8	Norge	137	Korea	114
Den Islamiske Republik Iran	176	5.1	Venezuela	123	Tyskland	109
Mexico	163	4.7	Den Islamiske Republik Iran	102	Italien	92
Venezuela	162	4.7	Nigeria	98	Frankrig	90
Folkerepublikken Kina	161	4.7	De Forenede Arabiske Emirater	96	Nederlandene	62
Norge	149	4.3	Mexico	91	Spanien	61
Det For. Kongerige	139	4.0	Det For. Kongerige	85	Singapore	52
Irak	125	3.6	Irak	75	Det For. Kongerige	48
Resten af verden	1 286	37.4	Resten af verden	625	Resten af verden	606
Verden	3 445	100.0	Verden	1 922	Verden	1 942
1999-data			1998-data		1998-data	

*Eksport og import i alt.

Kilder: Energy Statistics and Balances of non-OECD Countries; Oil Information.

Producenter, eksportører og importører* af naturgas

Producenter	Mm ³	% af den samlede verdensproduktion	Eksportører	Mm ³	Importører	Mm ³
Rusland	589 484	24.4	Rusland	203 408	USA	89 256
USA	531 054	21.9	Canada	88 589	Tyskland	74 247
Canada	176 797	7.3	Algeriet	55 781	Japan	68 996
Det For. Kongerige	104 958	4.3	Norge	42 645	Ukraine	53 549
Algeriet	83 189	3.4	Nederlandene	38 887	Italien	42 646
Nederlandene	75 002	3.1	Indonesien	36 277	Frankrig	35 192
Indonesien	67 677	2.8	Malaysia	19 053	Belarus	16 297
Den Islamiske Republik Iran	54 815	2.3	Australien	9 770	Belgien	14 572
Norge	50 990	2.1	Usbekistan	8 000	Korea	13 842
Usbekistan	50 268	2.1	Brunei	7 484	Spanien	13 202
Resten af verden	636 474	26.3	Resten af verden	41 005	Resten af verden	123 461
Verden	2 420 708	100.0	Verden**	550 899	Verden**	545 260

1999-data

1998-data

1998-data

*Eksport og import omfatter rørledningsgas og LNG.

**Verdenshandelen omfatter indenrigshandelen i det tidligere USSR.

Kilder: Energy Statistics and Balances of non-OECD Countries; Natural Gas Information.

Producenter, eksportører og importører af kul

Producenter	Stenkul (Mt)	Brunkul (Mt)	Eksportører	Stenkul (Mt)	Importører	Stenkul (Mt)
Folkerepublikken Kina	1 029	*	Australien	170	Japan	133
USA	914	78	Sydafrika	66	Korea	52
Indien	290	22	Indonesien	54	Kinesisk Taipei	41
Australien	225	66	USA	53	Tyskland	22
Sydafrika	224	0	Folkerepublikken Kina	37	Det For. Kongerige	21
Rusland	163	90	Canada	34	Spanien	20
Polen	111	61	Colombien	30	Nederlandene	19
Ukraine	81	3	Rusland	27	Indien	18
Indonesien	74	0	Polen	24	Frankrig	17
Nordkorea	62	23	Kasakhstan	24	Italien	17
Resten af verden	290	536	Resten af verden	30	Resten af verden	175
Verden	3 463	879	Verden	549	Verden	535

1999-data

1999-data

1999-data

*Inkluderet i Stenkul.

Kilder: Energy Statistics and Balances of non-OECD Countries; Coal Information.

Producenter af kernekraftsel

Producenter	TWh	% af den samlede verdensproduktion	Installeret kapacitet	GW	Land (baseret på første 10 producenter)	% kernekraft i den samlede indenlandske elproduktion
USA	714	29.2	USA	98	Frankrig	77
Frankrig	388	15.9	Frankrig	63	Sverige	47
Japan	332	13.6	Japan	44	Ukraine	44
Tyskland	162	6.6	Tyskland	22	Korea	38
Rusland	104	4.3	Rusland	20	Japan	32
Det For. Kongerige	100	4.1	Canada	15	Tyskland	29
Korea	90	3.7	Korea	13	Det For. Kongerige	28
Ukraine	75	3.1	Det For. Kongerige	13	USA	19
Sverige	74	3.0	Ukraine	12	Canada	13
Canada	72	2.9	Sverige	9	Rusland	13
Resten af verden	333	13.6	Resten af verden	48	Resten af verden*	10
Verden	2 444	100.0	Verden	357	Verden	17

1998-data

1999-data

Kilde: Atomenergikommissariatet (Frankrig).

1998-data

* Lande med udelukkende kernekraftsproduktion.

Kilder: Energy Statistics and Balances of non-OECD Countries; Electricity Information.

Producenter af vandkraftsel

Producenter	TWh	% af den samlede verdensproduktion	Installeret kapacitet (baseret på produktion)	GW	Land (baseret på første 10 producenter)	% vandkraftsel i den samlede indenlandske elproduktion
Canada	332	12.6	USA *	99	Norge	99.4
USA	322	12.2	Canada *	67	Brasilien	90.6
Brasilien	291	11.0	Folkerepublikken Kina	66	Canada	59.1
Folkerepublikken Kina	208	7.9	Brasilien *	56	Sverige	47.0
Rusland	159	6.0	Rusland	44	Rusland	19.3
Norge	116	4.4	Japan *	45	Folkerepublikken Kina	17.4
Japan	103	3.9	Norge *	28	Indien	16.8
Indien	83	3.1	Frankrig *	25	Frankrig	12.9
Sverige	74	2.8	Indien *	22	Japan	9.8
Frankrig	66	2.5	Sverige*	16	USA	8.4
Resten af verden	889	33.6	Resten af verden	253	Resten af verden	16.9
Verden	2 643	100.0	Verden	721	Verden	18.4

1998-data

1997-data

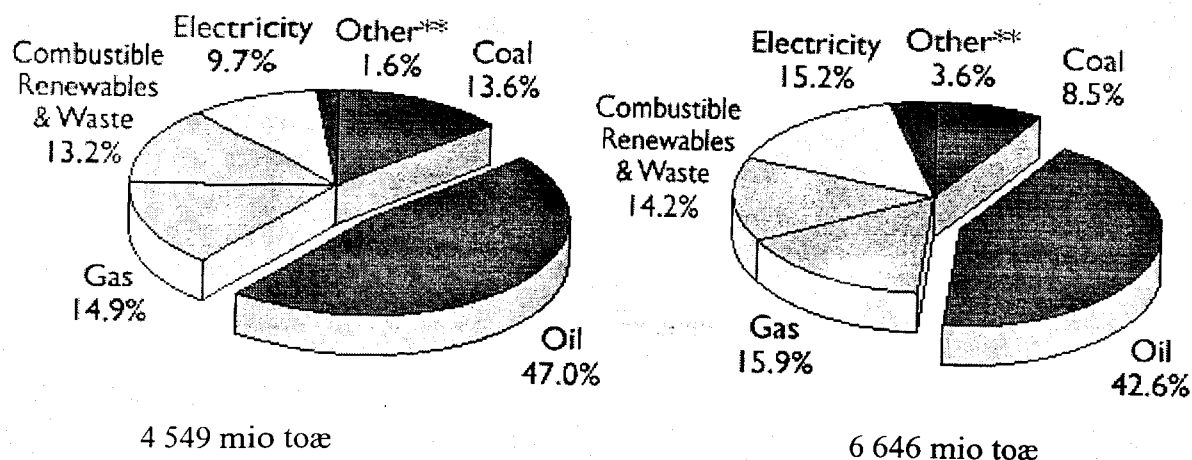
*1998-updatering

Kilder: United Nations, IEA

1998-data

Kilder: Energy Statistics and Balances of non-OECD Countries; Electricity Information.

Andele af det samlede endelige brændstofforbrug, 1973 og 1998

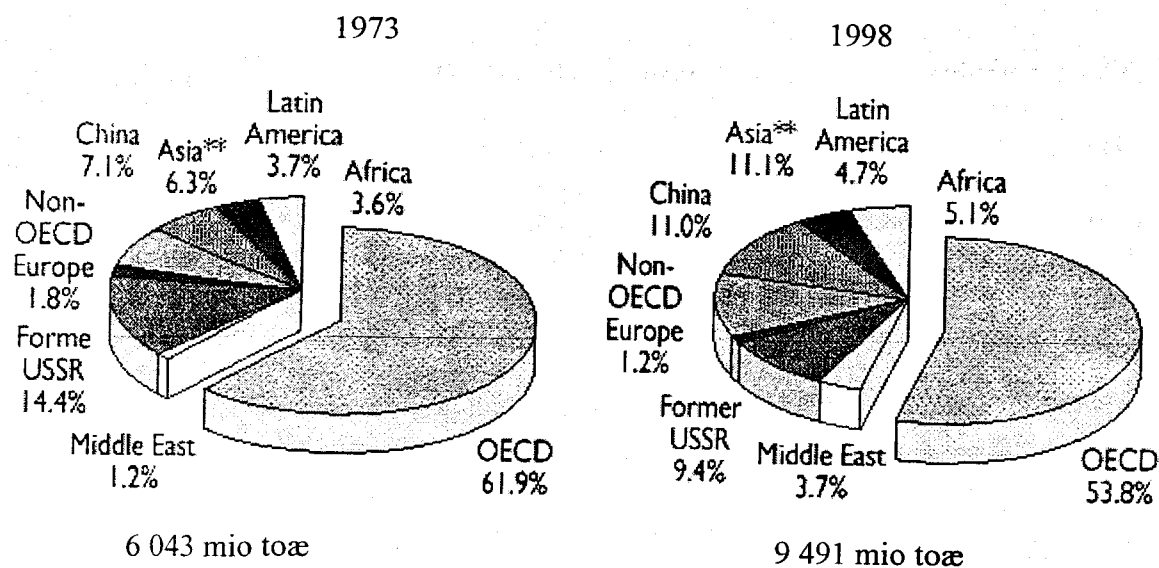

**Forud for 1994 blev det endelige forbrug af brændbare vedvarende energikilder og affald anslået på grundlag af TPES.

**Andet omfatter jordvarme, solenergi, vindenergi, varmeenergi osv.

Kilde: Energy Statistics and Balances of non-OECD Countries.

Regionale andele af TPES*, 1973 and 1998

*Omfatter ikke internationale havbunkere og elhandel.

**Asien omfatter ikke Kina.

Kilde: Energy Statistics and Balances of non-OECD Countries.

13. september 2001

UDTALELSE FRA UDVALGET OM MILJØ- OG SUNDHEDSANLIGGENDER OG FORBRUGERPOLITIK

til Udvalget om Industripolitik, Eksterne Økonomiske Forbindelser, Forskning og Energi

om Kommissionens grønbog: På vej mod en europæisk strategi for energiforsyningssikkerhed (KOM(2000) 769 – C5-0145/2001 – 2001/2071(COS))

Rådgivende ordfører: María del Pilar Ayuso González

PROCEDURE

På mødet den 10. april 2001 valgte Udvalget om Miljø- og Sundhedsanliggender og Forbrugerpolitik María del Pilar Ayuso González til rådgivende ordfører.

På møder den 12. juli og 12. september 2001 behandlede det udkastet til udtalelse.

På sidstnævnte møde vedtog det nedenstående konklusioner (for: 34; imod: 2; hverken/eller: 1).

Til stede under afstemningen var: Guido Sacconi (mødeformand), Alexander de Roo (næstformand), Maria del Pilar Ayuso González, (rådgivende ordfører), Per-Arne Arvidsson, Jean-Louis Bernié, Hans Blokland, John Bowis, Hiltrud Breyer, Dorette Corbey, Anne Ferreira, Cristina García-Orcoyen Tormo, Robert Goodwill, Françoise Grossetête, Cristina Gutiérrez Cortines, Jutta Haug (for Bernd Lange), Anneli Hulthén, Marie Anne Isler Béguin, Hans Kronberger, Peter Liese, Torben Lund, Minerva Melpomeni Malliori, Patricia McKenna, Jorge Moreira da Silva, Rosemarie Müller, Riitta Myller, Karl Erik Olsson, Béatrice Patrie, Marit Paulsen, Frédérique Ries, Dagmar Roth-Behrendt, Giacomo Santini, Karin Scheele, Bart Staes (for Inger Schörling), Catherine Stihler, Antonios Trakatellis, Roseline Vachetta, Kathleen Van Brempt (for David Robert Bowe) og Phillip Whitehead.

KORT BEGRUNDELSE

Grønbogen om energiforsyningssikkerhed giver os et generelt billede af den energimæssige udvikling i Europa de kommende tiår, og i den udtrykkes der bekymring i forbindelse med forskellige grundlæggende spørgsmål.

Først og fremmest vil EU's afhængighed af energi udefra stige fra de nuværende 50% til 70% i år 2030. Det vil blive nødvendigt at importere 90% af olien og over 70% af gassen. Omstrukturering af kulsektoren og reduktion af den lokale energiudvinding vil forværre situationen.

Det står imidlertid klart, at hvis EU ikke har mulighed for at påvirke udbudet, må det påvirke efterspørgselen. Derfor lægger Kommissionen vægt på energispareforanstaltninger i bygninger og på transportområdet. I modsat fald vil EU få alvorlige vanskeligheder med at imødegå klimaændringerne og opfylde forpligtelserne i Kyoto-protokollen.

Udvidelsen mod øst i Europa vil forværre situationen, fordi de østeuropæiske landes energibalance ud over på olie er baseret på to ikke særligt populære og stadig mere kritiserede energikilder, nemlig kul og atomkraft.

Verdens samlede efterspørgsel på energi stiger, og udviklingslandene har en mere ustabil økonomisk vækst end EU eller USA. Alt dette kan skabe spændinger på energimarkederne i fremtiden som følge af en stigende efterspørgsel og udtømming af reserver, hvilket gør det endnu mere nødvendigt med foranstaltninger som dem, der for nyligt er indført til liberalisering af energimarkederne i EU, og som samordner konkurrencereglerne på det indre marked og fjerner de skævheder, der findes mellem de forskellige nationale energimarkeder.

1. Olie

Europas afhængighed af olie er stigende. Denne energikilde er omgærdet af stor usikkerhed på grund af verdensmarkedets struktur, den begrænsede geografiske spredning, og fordi opdagelsen af nye reserver afhænger af det teknologiske fremskridt. Det er ikke nogen miljøvenlig energikilde, og transporten af den får somme tider alvorlige konsekvenser for miljøet. For at formindske Europas afhængighed af olie må der følges en strategi, hvor olien erstattes med naturgas og alternative brændstoffer. På den anden side er det væsentligt fortsat at opretholde en dialog med de olieproducerende lande for at opnå prisstabilitet.

2. Naturgas

De miljømæssige skader ved denne energikilde er betydelig mindre end ved olien, forsyningskilderne er noget mere diversificerede, og den kombinerede kredsløbsteknologi giver meget effektive kraftværker. Naturgassen giver også mulighed for at erstatte kul, selv om den ikke kan nedbringe vores afhængighed af energiimport. Det ventes, at der i de kommende år vil ske en gradvis stigning i prisen på naturgas i forhold til stigningen i efterspørgslen.

3. Kul

Det er den eneste energikilde, som EU (og det kommende udvidede EU) har rigeligt af. Det er ikke den mest miljøvenlige energikilde, og det er et spørgsmål, hvor konkurrencedygtig den er. Den logiske erstatning for kul er naturgas og vedvarende energikilder. Det teknologiske

fremskridt gør det imidlertid muligt at udvikle nye kraftværker med meget større energieffektivitet, og som er mere miljøvenlige. Kullets fremtid må tages op til fornyet overvejelse ud fra, hvor meget det kan bidrage til diversificering af energikilder og energisikkerhed i EU.

4. Atomkraft

Atomkraftens bidrag til bekæmpelse af klimaændringerne må ikke undervurderes. Atomkraften giver ikke problemer med rentabiliteten. Der er imidlertid fortsat affaldsproblemet. Som Kommissionen siger, ser det ikke ud til, at der er noget alternativ til oplagring i dybtliggende geologiske lag, selv om affaldets radioaktivitet kan nedbringes ved hjælp af transmutation. Under alle omstændigheder er det en energikilde, der kan "bringe sindene i kog", og den politiske beslutningstagning er derfor kompleks.

5. Vedvarende energikilder

Det nylige direktiv om vedvarende energikilder udgør et meget vigtigt skridt fra Kommissionens side. Disse energikilder har mange fordele, navnlig deres "miljømæssige effektivitet", som gør dem særligt populære. Vi mener, at det er nødvendigt at fortsætte med en politik til fremme af og forskning i disse energiformer, men aldrig på bekostning af andre energikilder.

6. Andre energikilder

For at udforme en strategi til formindelse af EU's afhængighed af energiimport og i betragtning af de store udfordringer i forbindelse med klimaændringerne og udvidelsen må der tages en række helt nye energikilder i betragtning, som omgående må stimuleres. I betragtning af den nye situation i verden må vægten lægges på diversificering af energi- og forsyningskilder, samtidig med at der sker en gradvis udskiftning af de mindre miljøvenlige energikilder og dem, som EU ikke er selvforsynende med, navnlig olie.

Forskningen i nye energikilder såsom fusion, vedvarende energikilder, miljøvenlig forbrænding af kul og erstatningsbrændsel skal prioriteres. Det er nødvendigt at anlægge en mere global synsvinkel på klimaændringerne og se den store mængde ressourcer, som EU kan råde over til fremstilling af energi – og samtidig til bortskaffelse af affald, udvikling af landdistrikter og i det hele taget til bevarelse af miljøet. Eksempler herpå er udnyttelse af biobrændstoffer, affald fra industri og husholdninger osv.

KONKLUSIONER

Udvalget om Miljø- og Sundhedsanliggender og Forbrugerpolitik opfordrer Udvalget om Industripolitik, Eksterne Økonomiske Forbindelser, Forskning og Energi, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende i det beslutningsforslag, det vedtager:

1. modtager grønbogen med tilfredshed, fordi den lægger op til en åben debat om EU's afhængighed af energiimport og de forskellige muligheder på energiområdet;
2. mener, at den bedste strategi til at sikre energiforsyningen består i diversificering af energi- og forsyningskilder;

3. mener, at "den mest miljøvenlige energi er den, der slet ikke bliver fremstillet", og glæder sig derfor over alle forslag, der har til formål at spare energi, først og fremmest i bygninger og på transportområdet; for at fremme økonomisk energianvendelse er der behov for en energiafgift, hvor den første kategori af nødvendige behov belægges med en lav afgift og senere kategorier med en højere afgift;
4. mener, at EU ikke kan leve op til udfordringerne ved klimaændringerne uden en betydelig forøgelse af den videnskabelige forskning i ny energi og nye energikilder, navnlig vedvarende energikilder og biobrændsel; mener, at det må være en prioritet, at 15% af det interne bruttoenergiforbrug stammer fra vedvarende energi i år 2010, og at de vedvarende energikilder ikke fremmes ved hjælp af beskatning på andre energikilder;
5. oplagringen af atomaffald er fortsat et problem, som der må forskes yderligere i og gøres en større indsats for at afhjælpe; anmoder desuden om, at sikkerheden i atomkraftværkerne i kandidatlandene garanteres;
6. anmoder Kommissionen om at udarbejde en energiskala, hvor energikilderne opstilles i rækkefølge efter, hvor store CO₂-emissioner deres anvendelse forårsager; anmoder også Kommissionen om at angive, hvordan de enkelte energikilder øger eller mindsker EU's afhængighed af tredjelande;
7. anmoder Kommissionen og medlemsstaterne om at udarbejde et handlingsprogram for hver enkelt medlemsstat, som beskriver mulighederne og de nødvendige skridt for at virkeliggøre Kyoto-målsætningen;
8. mener, at en gradvis erstatning af olien med naturgas og alternativt brændsel vil bidrage til at bekæmpe klimaændringerne, og at det under alle omstændigheder er nødvendigt at styrke ordningen med mindstereservelagre af olie, fortsætte forhandlings- og samarbejdspolitikken med leverandørlandene, navnlig Rusland og OPEC, samt at forøge investeringerne i forsyningsnet til sikring af olie- og gasforsyningen;
9. mener, at kul er en miljømæssigt og økonomisk tvivlsom energikilde, men at det imidlertid er den eneste fossile ressource, som det nuværende og det fremtidige EU råder over i rigelige mængder; mener, at det derfor vil være hensigtsmæssigt at tage de nye teknologier til udvinding og miljøvenlig anvendelse af kul op til fornyet overvejelse som endnu et bidrag til diversificering og sikring af energiforsyningen;
10. opfordrer Kommissionen til at udarbejde en strategi til fremme af den videnskabelige forskning og opbygningen af en infrastruktur for brint som energikilde;
11. vurderer, at de nylige forslag om det indre marked for energi er nødvendige for at sikre energiforsyningen, navnlig for så vidt angår den grænseoverskridende handel med elektricitet og for at fjerne skævhederne mellem de nationale markeder;
12. understreger, at overgangen til en økonomi med få CO₂-emissioner kræver megen forskning og innovation; anmoder Kommissionen og medlemsstaterne om at samordne deres indsats og opstille en fælles forskningsdagsorden; slår til lyd for, at der lægges stor vægt herpå i det sjette rammeprogram for forskning, og anbefaler artikel 169 som instrument;

13. fremhæver, at der i dag er to milliarder mennesker i verden, der ikke har adgang til elektricitet; understreger, at vedvarende energi mindsker afhængighed og kan fremme økonomisk udvikling.